

Vyhodnotenie činnosti a rozbor hospodárenia Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi

za rok 2023

Február 2024

Názov organizácie: **Hornonitrianska knižnica v Prievidzi**
F. Madvu 2
971 29 Prievidza

Forma hospodárenia: **príspevková organizácia**

IČO: **34059121**

Bankové účty: 7000510248/8180 Štátna pokladnica Slovenskej republiky
7000510256/8180 Štátna pokladnica Slovenskej republiky

Štatutárny orgán: Mgr. Marek Mittaš – riaditeľ

Telefón: 046/54272960
046/5421922, 0901918841 (štatutár)
046/5427298, 0901918839 (ekonóm)
046/5422229 (úsek práce s dospelými)
0901918838 (úsek práce s deťmi a mládežou do 15 rokov)
046/5422538 (úsek regionálnej literatúry a bibliograf)

E- mail: hmkpd@hmkpd.tsk.sk

Web: www.hmkpd.sk

Zriaďovateľ: **Trenčiansky samosprávny kraj**

Obsah

Vyhodnotenie činnosti a rozboru hospodárenia Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi	1
Zoznam skratiek	4
1. Úvod	5
2. Plnenie hlavných úloh	5
2.1 Riadenie knižnice	5
2.2 Priority, strategické úlohy	6
2.3 Získavanie mimorozpočtových finančných prostriedkov	7
2.4 Zamestnanci knižnice	9
2.5 Vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov	10
3 Odborné aktivity	10
3.1 Knižničné fondy	13
3.2 Knižnično-informačné služby (ďalej KIS)	17
3.3 Registrovaní používatelia a návštevníci	22
3.4 Bibliografická a informačná činnosť	22
3.4.1 Úsek regionálnej literatúry	24
3.5 Kultúrno-výchovné podujatia (ďalej KVP)	25
3.6 Propagácia, spolupráca	29
4 Vyhodnotenie rozpočtu k 31. 12. 2023	32
4.1.1 Príjmy	32
4.1.2 Výdavky	32
Prílohy	37
Príloha č. 1 Náklady / Výnosy k 31. 12. 2023	37
Príloha č. 2 Merateľné ukazovatele k 31.12.2023	39
Fotografie zo zaujímavých udalostí:	40

Zoznam skratiek

DO	Úsek práce s dospelými čitateľmi
FPU	Fond na podporu umenia
HNK	Hornonitrianska knižnica v Prievidzi
IFLA	International Federation of Library Associations and Institutions. Medzinárodná federácia knižníckych asociácií a inštitúcií
KA	Katalogizácia, spracovanie fondov
KF	Knižničný fond
KIS	Knižnično-informačné služby
MK	Ministerstvo kultúry
MK SR	Ministerstvo kultúry SR
MsK MM	Mestská knižnica Mikuláša Mišíka v Prievidzi
MŠ	Materské školy
MVS	Medziknižničná výpožičná služba
MMVS	Medzinárodná medziknižničná výpožičná služba
SF	Sociálny fond
SW	Software, softvér
SŠ	Stredné školy
PC	Počítač
RD	Rodičovská dovolenka
RK	Regionálna knižnica
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TSK	Týždeň slovenských knižníc
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru
ZF	Zdroj financovania
ZŠ	Základné školy

1. Úvod

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi (ďalej len HNK) v zmysle Zriaďovacej listiny č. TSK/2007/033301 schválenej zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja v Trenčíne (ďalej len TSK) dňa 27. 6. 2007, plní funkciu regionálnej knižnice pre územné celky okresov Prievidza a Partizánske a tiež plní funkciu mestskej verejnej knižnice pre mesto Prievidza.

Poskytuje metodickú pomoc a poradenské služby obecným knižniciam, mestským knižniciam, školským knižniciam, špeciálnym knižniciam a ich zriaďovateľom v regiónoch Prievidza a Partizánske. HNK buduje, spracováva a sprístupňuje univerzálny knižničný fond s dôrazom na regionálne dokumenty, poskytuje knižnično-informačné služby, zostavuje rešerše, bibliografické súpisy a organizuje výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia.

Počas roku 2023 sme sa zamerali na zvýšenie atraktivity podujatí a aktivít organizovaných knižnicou, čo prinieslo viac návštevníkov knižnice, ale oproti minulému roku zvýšilo aj počet čitateľov vzhľadom k počtu obyvateľov. V tomto trende chcem pokračovať aj v roku 2024

2. Plnenie hlavných úloh

Činnosť HNK sa v roku 2023 riadila Koncepciou rozvoja Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi. Obsahovo vychádzala zo základných dokumentov HNK: Zriaďovacej listiny, Organizačného poriadku, Pracovného poriadku, Etického kódexu zamestnanca, Knižničného a výpožičného poriadku.

HNK pracovala tak, by napĺňala zámer dosiahnuť v činnosti knižnice úroveň, ktorú pre pôsobenie knižníc stanovujú viaceré medzinárodné dokumenty, napr. vyhlásenie IFLA o knižniciach a trvalo udržateľný rozvoj, stanovisko k právam na verejné vypožičiavanie, Manifest UNESCO o verejných knižniciach, ale aj iné zásadné dokumenty: Metodické usmernenie MK SR č. MK – 4315/2020-110/111107 z 21. júla 2020 *štandardy pre verejné knižnice*, Metodický pokyn Slovenskej národnej knižnice k vymedzeniu štandardu dopĺňovania a aktualizácie knižničného fondu pre knižnice zriaďované samosprávnymi krajmi na území SR. Činnosť knižnice usmerňuje zákon č. 126/2015 o knižniciach v znení neskorších predpisoch, Ústava SR čl. 26, zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov.

2.1 Riadenie knižnice

V oblasti riadenia sme sa zameriavali na zvyšovanie úrovne KIS, propagovanie knižnice, naďalej sme pripravovali prezentačné a nové zaujímavé podujatia nevynímajúc nosné – cyklické podujatia, ktoré sú pre verejnosť prínosom. Našimi hlavnými prioritami boli integrácia knižnice ako komunitnej inštitúcie, podpora a propagácia čítania, rozvoj čitateľských návykov a odstraňovanie druhotnej negramotnosti zo vzdelávacích procesov. Podporovali a rozvíjali sme spoluprácu, oslovili sme na spoluprácu nové školy, nadviazali kontakt s komunitou z Ukrajiny, podporili aktivity našej verejnej knižnice na regionálnej úrovni, samozrejme nezabúdame na kvalitné prezentačné, interaktívne a zaujímavé podujatia, naďalej aj v online priestore. Riadiaca, organizačná, personálna

a kontrolná práca sa sústredila na vytváranie materiálnych, finančných, priestorových a personálnych podmienok pre činnosť HNK tak, aby mohla kvalitne a na vysokej odbornej úrovni plniť funkcie regionálnej verejnej knižnice.

HNK aj v roku 2023 zabezpečovala úlohy v oblasti BOZP, PO a CO.

Pri riešení pracovných otázok vedenie HNK spolupracovalo s odborovou organizáciou v zmysle Zákonníka práce, Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a Kolektívnej zmluvy HNK.

Vedenie HNK podporovalo účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach, čím zvyšuje tvorivé schopnosti odborných zamestnancov s cieľom aplikovať inovačné riešenia problémov, nové návrhy v oblasti prípravy netradičných podujatí a nových možností propagácie služieb knižnice.

HNK pokračovala v budovaní pozitívnej podnikovej kultúry pre prospech svojich zamestnancov aj používateľov.

2.2 Priority, strategické úlohy

Priority

V roku 2023 sme pokračovali v činnosti zameranej na uspokojovanie kultúrnych potrieb a služieb pre marginalizované a znevýhodnené skupiny obyvateľstva, hlavne pri predchádzaní ich kultúrnej a sociálnej izolácie. Vytvorili sme balík služieb pre obyvateľov Ukrajiny, ktorí sa v dôsledku vojny prisťahovali na Slovensko. Postupne odstraňujeme bariéry pre ľudí so zdravotným postihnutím a iné znevýhodnené skupiny osôb.

Kultúrna výchova je prioritou strategického smerovania HNK, ktorá pokračovala v inovatívnych postupoch k sprostredkovaniu kultúrnych hodnôt verejnosti.

HNK zachovávala a naďalej rozvíjala dobre fungujúce prvky. Podporovala školské a mimoškolské aktivity žiakov u nás v knižnici, ktoré boli zamerané na zvyšovanie kultúrnej vzdelanosti.

HNK zachovávala a rozvíjala kontinuitu dlhoročných kultúrnych podujatí.

Pokračujeme v spolupráci s TSK pri hľadaní priestorov HNK tak, aby knižnica bola „jednou strechou“, prípadne na dvoch miestach vo vzájomnej blízkosti. Odstránením priestorových problémov by sa vyriešilo veľa ťažkostí (personálne, organizačné, priestorové), ktoré vznikajú roztrieštenosťou pracovísk. Naše pracoviská sú v súčasnosti umiestnené na troch miestach (Záhradnícka ul. 21: úsek pre dospelých čitateľov, úsek práce s deťmi a mládežou do 15 rokov, Košovská cesta 9: úsek odbornej literatúry, úsek bibliografie a regionálnej literatúry. Napokon F. Madvu 2: riaditeľstvo a úsek spracovania fondov). Riaditeľstvo sa v súčasnosti nachádza na opačnom konci mesta a vzdialenosť medzi pracoviskami sa výrazne zväčšila.

Aj v roku 2023 sme pokračovali v spolupráci s osvedčenými partnermi, ako sú: Miestny odbor Matice slovenskej v Prievidzi, Mestský úrad v Prievidzi, Mestská polícia v Prievidzi, centrá sociálnej pomoci a samozrejme so všetkými školami a kultúrnymi inštitúciami v regióne, ktorú plánujeme zintenzívniť pre získavanie ďalších partnerov a priateľov knižnice. Nadviazali sme spoluprácu s Ligou za duševné zdravie.

Súčasťou riadiacej práce bola aplikácia smerníc, nariadení, koncepcií a príkazov nášho zriaďovateľa a ostatných oprávnených subjektov v činnosti HNK.

Strategické úlohy

HNK v roku 2023 pracovala na plnení strategických úloh, a to:

Rozvoj KIS zameraných na rozvíjanie informačnej, digitálnej a mediálnej gramotnosti.

Zlepšenie technického vybavenia knižníc a podpora prístupnosti verejnosti k internetu.

Sprístupňovanie univerzálneho knižničného fondu, vrátane dokumentov regionálneho významu.

Skvalitňovanie ponuky HNK – prezentácie prostredníctvom webového sídla sociálnej siete Facebook, Instagram, Tik- Tok, YouTube a on-line katalógu.

Organizovanie kultúrno-spoločenské podujatia a vzdelávacie aktivity podporujúce rozvíjanie čítania detí a mládeže – napr. čítanie s porozumením, rodinné čítanie a pod.

Synchronizovanie prevádzky AKIS Tritius.

Prostredníctvom grantového systému Fondu na podporu umenia a iných, sme získavali mimorozpočtové finančné prostriedky na svoju činnosť.

Usilovali sme o dosiahnutie odporúčaných štandardov MK SR pre verejné knižnice vo všetkých oblastiach knižničnej činnosti.

Podporovali sme vzdelávanie zamestnancov knižnice v oblasti informačnej a digitálnej gramotnosti.

Zvyšovali sme informačnú gramotnosť najmä žiakov základných škôl a študentov stredných a vysokých škôl a podporovali informačnú gramotnosť ďalších skupín obyvateľstva.

Pri hodnotení činnosti a služieb knižníc sme využívali benchmarking.

2.3 Získavanie mimorozpočtových finančných prostriedkov

Na základe zverejnených výziev na rok 2023 Fondom na podporu umenia sme celkovo podali 5 projektov, z ktorých boli 4 podporené:

P.č.	Názov projektu	Žiadaná suma	Schválená suma	Spoluúčasť HNK	Spolu na projekt
	<i>5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity</i>				
1.	Tvoja knižnica	6300 €	2 000 €	223 €	2223 €
2.	Svet ukrytý v náučných knihách	2925 €	2 000 €	223 €	2223 €
3.	Literárna jar Ondreja Čiliaka 2023	6600 €	2 000 €	223 €	2223 €
	<i>5.1.4 Akvizícia</i>				
4.	<i>Ak sa „stratíme“ v knihách, veľa nájdeme</i>	11700 €	8 000 €	889 €	8889 €

Projekty zrealizované k 31.12. 2023

Uskutočnené projekty boli v podprogramoch:

5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc

Podaním projektov a ich následným schválením pre kultúrno-vzdelávacie podujatia sme získali finančnú podporu z FPU vo výške 6000,00 €. Spoluúčasť HNK predstavovala 10,03 %, čo v prepočte na všetky projekty je 669,00 €.

Tvoja knižnica – Cieľom projektu bolo vzbudiť u detí a mládeže záujem a nadšenie pre súčasnú slovenskú tvorbu v oblasti literatúry a ilustrácie. Ďalším cieľom projektu bolo priblíženie knižnice k čitateľom a šírenie kultúry medzi mladými ľuďmi.

Svet ukrytý v náučných knihách – Cieľom projektu bolo podporiť u návštevníkov knižnice záujem o náučnú literatúru a vytvoriť priestor pre stretnutie čitateľov s významnými osobnosťami. Chceli sme poukázať na to, aké obsiahle spektrum tém vieme v knihách nájsť, a že knižnica je jedným z miest, kde môžu ľudia uspokojiť svoje informačné potreby.

Literárna jar Ondreja Čiliaka – cieľom 21. ročníka bolo priniesť celoslovenskú literárnu súťaž pre poéziu a prózu, v ktorej budú obsiahnuté všetky vekové kategórie. Predpokladáme, že všetci účastníci získali z úst odbornej poroty odporúčania i povzbudenia k ďalšej tvorbe a na workshopoch si osvojili praktické skúsenosti.

5.1.4 Akvizícia knižníc

Projekt akvizície KF Ak sa „stratíme“ v knihách veľa nájdeme bol podporený vo výške 8 000,00 €. Finančné prostriedky sme využili na aktualizáciu knižničného fondu.

Celkovo sme získali vďaka podpore FPU **14 000,00 €**. Naša spoluúčasť na všetky štyri schválené projekty bola o niečo vyššia ako 1 558,00 €.

Na základe zverejnených výziev Fondu na podporu umenia a Poštovej banky na rok 2024 sme na jeseň 2023 celkovo podali 3 projekty, z ktorých 2 neboli podporené a vyhodnotenie posledného očakávame vo februári 2024.

P.č.	Názov projektu	Žiadaná suma	Schválená suma	Spoluúčasť HNK	Spolu na projekt
FPU	3.6.5 Umenie pre školy – mimoriadna výzva				
1.	Literatúra s porozumením	2 000 €	BEZ PODPORY	11 €	2 010 €
FPU	5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity				
2.	Rok v knižnici	8 235 €	ČAKÁME	915 €	9 150 €
Poštová banka	Grantový program Nápad pre 3 generácie				
3.	Klub hráčov	1 600 €	BEZ PODPORY	0 €	1 600 €

2.4 Zamestnanci knižnice

Fyzické osoby: 19
Úväzky: 17,74

P.č.	Priezvisko, meno, titul	Vzdelanie	Pracovné zaradenie	Úsek/Pracovisko
1	Andrejovská Dominika	ÚSO	knihovník	KIS
2	Baniar Pavol	ÚSO	Informatik, vodič, údržbár	Riaditeľ
3	Bullová Dominika, Mgr.	VŠ II. st.	knihovník	KIS
4	Čeklovská Jaroslava	ÚSO	ekonóm	Riaditeľ
5	Eliašová Zuzana		upratovačka	Riaditeľ
6	Grocholová Sandra	ÚSO	knihovník	KIS
7	Hanková Jana	ÚSO	knihovník	Riaditeľ/KA
8	Kostiviarová Jana, Bc.	VŠ I. st.	knihovník	KIS
9	Langerová Adriana, Ing.	VŠ II.st.	metodik, knihovník	Riaditeľ/KA
10	Malá Ivana	ÚSO	knihovník	KIS
11	Melicherčíková Miroslava, Mgr.	VŠ II. st.	knihovník	KIS
12	Mittaš Marek, Mgr	VŠ II st.	knihovník	KIS
13	Páleschová Marta	ÚSO	knihovník	KIS
14	Pišová Stanislava, Ing.	VŠ II. st.	knihovník	KIS
15	Sabová Andrea, Bc.	VŠ I.st.	knihovník	KIS
16	Stanková Iveta, Ing.	VŠ II.st	referent	Riaditeľ
17	Veterníková Andrea	ÚSO	upratovačka	Riaditeľ
18	Vidová Romana	ÚSO	knihovník	KIS
19	Sinnet Lýdia, Bc.	VŠ I. st.	Knihovník	Riaditeľ/KA

Zoznam zamestnancov HNK k 31. 12. 2023

Vysvetlivky: KIS – úseky knižnično-informačných služieb
KA – katalogizácia a spracovanie fondov
RD – rodičovská dovolenka

Zloženie zamestnancov podľa pracovných činností

	Fyzicky	Prepočítane
Knihovnícke činnosti	13	12,67
Ekonomické a personálne činnosti	2	2,0
Riaditeľ	1	1,0
IT technik, vodič, kurič, údržbár	1	1,0
Upratovanie	2	1,07
Spolu	19	17,74

Priemerná mzda bola 977,77 €.

2.5 Vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov

Hlavným atribútom v našej práci je prístup k čitateľom. Je na zamestnancoch knižnice – knihovníkoch „prvého kontaktu“, aký dojem zanechajú o knižnici u používateľa. Samozrejmosťou je neustále samo vzdelávanie, vhodné správanie, poznanie etického kódexu, ktorý pomáha pri práci s čitateľmi.

Vedenie HNK podporuje účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach, seminároch, či workshopoch, aby získané skúsenosti preniesli do svojej práce v knižnici. Počas celého roka 2023 sa zúčastnili na školeniach a seminároch prezenčne a aj v online priestore. Týkali si oblasti mzdovej, stravného, registratúry, vypracovania grantov, práce metodikov, benchmarking, prednášky, školenia k poskytovaným KIS, ...

V rámci vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov sa zúčastnili dvaja zamestnanci Valného zhromaždenia SAK.

3 Odborné aktivity

Podľa Metodického usmernenia MK SR4 č. MK – 4315/2020-110/11107 z 21.7.2020 na určenie štandardov pre verejné knižnice uvádzame v tabuľke porovnanie štandardov so skutočnosťou k 31. 12. 2023 a rozdiel medzi skutočnosťou a štandardami.

Plnenie štandardov podľa Metodického usmernenia MK SR4 č. MK – 4315/2020-110/11107 z 21.7.2020 na určenie štandardov pre verejné knižnice

Identifikátor	Merná jednotka	Štandard pre regionálne knižnice	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozdiel skutočnosť - štandard
1. Priestory knižnice určené pre používateľov	m ² /1 000 obyvateľov	60	17,88	-42,12
2. Prevádzkový čas knižnice pre verejnosť	hod.	50	49	-1
3. Priemerná suma na nákup KJ na 1 obyvateľa	€	1,00	1,18	+0,18
4. Počet pokojných miest na štúdium a čítanie na 1 knižnicu	počet	100 a viac	62	-38
5a. Prístup k internetu: Počet verejne prístupných staníc pripojených na internet	ks	15	10	-5
5b. Prístup k internetu: pripojenie cez WiFi	ks	8	0	-8
6. Webové sídlo knižnice a prezentácia na sociálnych sieťach		áno /áno	áno/áno	0
7. Elektronický katalóg knižnice		áno	áno	0
8. Personálne zabezpečenie knižnice	počet zamestnancov FO / prepočítané		19 / 17,7	
9. Kvalifikácia a vzdelávanie zamestnancov knižnice		min.40 hod./1 zamestnanec	8	-32
10. Meranie spokojnosti používateľov knižnice			nie	
11. Vzdelávacie, kultúrne a komunitné podujatia verejných knižníc	počet	700	339	-51,5
12. % používateľov z počtu obyvateľov	%	15	6,4	-42,7

Mesto Prievidza malo k 31.12. 2023 **43 060 obyvateľov** (údaj získaný zo stránky mesta), čo je pokles oproti decembru 2022 o 692 obyvateľov.

Popis k jednotlivým indikátorom.

Umiestnenie knižnice v obci

Požičovne kníh sa nachádzajú v centre mesta na dvoch miestach (Košovská cesta 9, Záhradnícka ul. 21), ekonomické pracoviská a pracovisko spracovania fondov v priestoroch Obchodnej akadémie, ktorá je umiestnená na opačnom konci mesta.

Priestory knižnice určené pre používateľov

Priestory HNK na Záhradníckej ul. sú prispôbené imobilným občanom. Pracovisko na Košovskej ceste takúto možnosť nemá (nachádza sa v prenajatých priestoroch Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi). Knižničný fond je voľne prístupný, knižničné jednotky sú uložené v otvorených regáloch primeraných výšok, primerane osvetlený (denné svetlo nie je v celom objekte na Záhradníckej ul. 21). Pracovisko na Záhradníckej ul. má spoločenskú miestnosť o výmere 40 m² bez denného prirodzeného osvetlenia. Vetranie je zabezpečené vzduchotechnikou a klimatizačnou jednotkou.

HNK má pre verejnosť iba 17,88 m² / 1 000 obyvateľov oproti odporúčaným 60 m² na 1 000 obyvateľov . **Priestory pre verejnosť sú menšie približne o 42 m².** V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa „plocha zväčšila“ zásluhou nižšieho počtu obyvateľov.

Prevádzkový čas knižnice pre verejnosť

Počet prevádzkových hodín v HNK je 49 hodín týždenne, čo je oproti najnižšiemu štandardu určeným pre regionálne knižnice o **1 hodinu týždenne menej**.

Budovanie knižničného fondu a informačných zdrojov

Priemerná suma na nákup KF na 1 obyvateľa v Eur roku 2023 bola 1,18 €, čo je o 0,18 € viac ako odporúčajú štandardy.

Študijné miesta a miesta na oddych

Počet pokojných miest na štúdium a čítanie na 1 knižnicu určený pre knižnicu našej veľkosti je 100 miest a viac. HNK má k dispozícii 62 miest na štúdium. Štandard nespĺňame o 38 miest.

Prístup k internetu a informačným technológiám

V HNK je verejne prístupných staníc pripojených na internet 10 a pripojenie na internet prostredníctvom WiFi čitateľom neposkytujeme, alebo len v obmedzenom množstve pre nedostatočne kvalitné pripojenie.

Webové sídlo knižnice a prezentácia na sociálnych sieťach

HNK má vlastnú webovú stránku, ktorá je dodaná zriaďovateľom – TSK. Svoje aktivity prezentujeme aj na sociálnych sieťach Facebook, You Tube, Instagram a Tik Tok.

Elektronický katalóg knižnice (OPAC)

HNK poskytuje svojim používateľom a návštevníkom on-line katalóg.

Kvalifikácia a vzdelávanie zamestnancov knižnice

HNK umožňuje svojim zamestnancom zúčastňovať sa odborných seminárov, školení a porád, ktoré aj v roku 2023 boli uskutočňované predovšetkým v on-line priestore. Majú tiež priestor na sebavzdelávanie.

Vzdelávanie, kultúrne a komunitné podujatia verejných knižníc

Počet vzdelávacích, kultúrnych a komunitných podujatí knižnice pre typ a počet obyvateľov je pre HNK určený orientačne 700 podujatí. Z dôvodu nedostatku personálu, nie je možné uskutočniť takýto počet podujatí. S cieľom zvyšovať kvalitu a zvýšiť počet účastníkov na podujatiach sme zrealizovali 339 podujatí.

Článok 15 – Percento používateľov z počtu obyvateľov

Percento používateľov z počtu obyvateľov je v štandardoch pre knižnice nášho typu 15 %. V HNK je tento počet 6,4. Tento stav je spôsobený dôsledkom poklesu demografickej krivky obyvateľstva mesta aj pôsobením dvoch knižníc (mestskej a regionálnej) na jeho území. Napriek poklesu obyvateľov v mesta sa nám oproti roku 2022 podarilo zvýšiť počet čitateľov o viac ako jedno percento.

3.1 Knižničné fondy

Katalogizovanie nakúpeného knižničného fondu bolo v roku 2023 závislé od finančných prostriedkov, ktoré boli v rozpočte vyčlenené na nákup KF, získaných z mimorozpočtových zdrojov, darov našich čitateľov a priaznivcov.

Knižničné fondy– stav k 31.12.2023

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31.12. 2023	Porovnanie 2022-2023 (+/-)
KJ spolu	85 493	87 524	+ 2 031
z toho: knihy	85 169	87 188	+ 2 019
špeciálne dokumenty	324	336	+12
periodiká (titul/exemplár/zahraničie) vrátane povinných výtlačkov	115/121/20	114/118/20	-1/-3/0

Porovnanie stavu KF k 31.12.2022 a k 31.12.2023

Prírastky kúpou

Plán na rok 2023 kúpou	Plnenie plánu kúpou k 31.12.2023	% plnenia plánu
1 000 KJ	3 219 KJ	321,9 %

3.1.2 Doplnovanie KF

Pri stanovení plánu doplnovania kúpou sme vychádzali z predpokladanej finančnej situácie predchádzajúcich rokov, schváleného rozpočtu pre knižnicu a z predpokladu získania mimorozpočtových finančných zdrojov. Vzhľadom na celkové množstvo vynaložených finančných prostriedkov nebol nami stanovený plán nastavený reálne (vysoké % plnenia). O nákupe KJ rozhoduje akvizičná komisia. Táto analyzuje požiadavky jednotlivých pracovísk, ktoré sa priebežne získavajú od našich používateľov. Aj naďalej sledujeme aktuálne novinky vydavateľstiev a ponukových listov v oblasti študijnej literatúry, beletrie a detskej literatúry.

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31. 12. 2023	Porovnanie 2022-2023 (+/-)
Prírastky KJ spolu	2 547	3 626	+ 1 079
z toho: kúpa	2 258	3 219	+ 961
dary	282	399	+ 117
náhrady	7	8	+ 1

Prírastky KF - porovnanie k 30.12.2022 a k 31.12.2023

Stav KF a prírastky KJ k 31. 12. 2023

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2023	Plán 2023	Percento plnenia
Knižničný fond (prírastky- KJ)	3 626	3 000	120,87 %
Stav knižničného fondu	87 524	85 750	102,07 %

Prírastky, stav KF k 31.12.2023 a percento plnenia plánu na rok 2023

V roku 2023 sme do fondu zaradili 3 626 dokumentov v hodnote 51 008,83 €, z toho **zakúpených** bolo 3 219 KJ so zľavou 10,57 % za nákladovú cenu 43 010,44 €. Stratené knihy sme nahradili 8 publikáciami a čitatelia nám darovali 399 KJ.

Z tabuľky č. 4 je vidieť, že v priebehu roka 2023 sme zaevidovali o 1 079 KJ viac ako v predchádzajúcom sledovanom období. Nárast nastal vo všetkých spomenutých spôsoboch získania dokumentov. V sledovanom období *prírastky kúpou* dosiahli **142,56 %** prírastkov v porovnaní s rokom 2022. Na nákup literatúry sa použila časť finančných prostriedkov (3 487,73 €) získaných z projektu podaného FPU na rok 2022/2023 - Cesta ku knihám – návrat k čítaniu, celá suma z projektu FPU na rok 2023/2024 - Ak sa „stratíme“ v knihách, veľa nájdeme (8 000.- €) a prostriedky z rozpočtu knižnice.

Významným zdrojov prírastkov KF sú aj **dary**. Počas roka 2023 bolo knižnici darovaných od našich priaznivcov 399 kníh v hodnote 2 867,72 €.

Nákup knižničného fondu (knihy a časopisy) podľa zdroja financovania:

41 – dotácia TSK	36 848,68
111 ŠR – FPU	3 487,73 + 8 000,00
46 – vlastný príjem	2 330,3
Spolu	50 666,71 €

Pozornosť sme venovali regionálnej literatúre a regionálnym autorom. Obohatili sme KF úseku regionálnej literatúry o 34 KJ.

V priebehu roka 2023 sme uskutočňovali nákupy z regionálnych a iných kníhkupectiev, kníhkupectiev vysokých škôl i od samotných autorov: Ezop, Literama, Vydavateľstvo Matice slovenskej, Turisticko-informačná kancelária mesta Prievidza, Informlib, Mega knihy, Littera, Slovart, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická univerzita v Bratislave, Papierus s.r.o., Infra Slovakia, SPU Nitra, UFK Nitra, Grada Slovakia, Prešovská univerzita v Prešove, Technická univerzita vo Zvolene, Class s.r.o., Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Martinus, WINDOR-PK s.r.o., OZ Rozprávky pre detičky, Anna Kittel Gürtlerová, Mária Kučerová a Viliam Koval'.

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31.12. 2022	Skutočnosť k 31.12. 2023	Porovnanie 2022-2023 (+/-)
DO	1 102	1 867	+765
MO	1 027	1 087	+60
SO	402	637	+235
R1 – úsek regionálnej liter.	13	34	+21
KA – spracovanie fondov	3	1	-2

Prírastky podľa pracovísk - porovnanie

Prírastky podľa tematických skupín	Počet KJ
Náučná literatúra pre dospelých čitateľov	1 178
deti a mládež	183
Spolu náučná (odborná) literatúra	1 361
Beletria pre dospelých	1 359
deti a mládež	906
Spolu krásna literatúra (beletria)	2 265
Prírastky celkom	3 626

Prírastky podľa tematických skupín k 31. 12. 2023

3.1.3 Spracovanie fondu

Od decembra 2018 spracovávame všetky dokumenty v automatizovanom knižnično-informačnom systéme (ďalej len AKIS) Tritius. Tento systém umožňuje využívať kooperatívnu katalogizáciu, ktorá čiastočne odbúrala opakujúce sa činnosti v prírastkovaní. K dispozícii sú online katalógy na webovej stránke www.hnkpd.sk, ktoré sú súčasťou súborného katalógu organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK.

Pri spracovávaní dokumentov dodržiavame medzinárodné štandardy a pravidlá, ale aj spoločné metodiky unifikovaného spracovania dokumentov, predovšetkým v oblasti tvorby deskriptorov, ktoré sú záväzné pre všetky knižnice v rámci regionálneho AKIS Tritius.

3.1.4 Vyradovanie literatúry

V roku 2023 bolo z KF vyradených 1 595 KJ v hodnote (cene) 2 701,62 €, z toho poškodených 471 KJ; zastaraných 936 KJ, opotrebovaných 165 KJ a stratených 23 KJ. Priemerná cena vyradených kníh bola 1,69 €, čo vypovedá o tom, že vyradené knihy boli zaevidované ešte v minulosti.

3.1.5 Ochrana knižničného fondu

V oblasti ochrany KF je potrebná dôsledná evidencia KF (prírastky, úbytky), balenie kníh do ochrannej fólie. Knižničné dokumenty sú chránené pred odcudzením bezpečnostnými kódmi a pred poškodením ochrannou fóliou.

Pozornosť venujeme obnove KF – vyradovanie neaktuálnej, zastaranej, poškodenej, prípadne stratenej literatúry.

Počas roka 2023 sme venovali pozornosť aj oprave chybných údajov v databáze, dopĺňaniu údajov MDT k starším titulom stále zaradeným v evidencii knižničných jednotiek.

3.2 Knižnično-informačné služby (ďalej KIS)

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2023	Plán na rok 2023	Percento plnenia
Počet jednotiek knižničného fondu	87 524	85 750	102,07
registrovaných používateľov	2 777	3 800	73,08
návštevníkov knižnice	73 045	53 000	137,82
aktivít KVCČ	339	370	91,62
účastníkov na podujatiach	9 277	8 100	114,53
výpožičky	116 438	150 000	77,63

Plnenie sledovaných ukazovateľov a merateľných ukazovateľov v HNK - porovnanie 31.12.2023 k Plánu na rok 2023.

HNK poskytovala KIS v súlade so zákonom č. 126/2015 Z.z. o knižniciach ako súčasť zabezpečenia práva na informácie, v súlade so svojím zameraním a špecializáciou, so zreteľom na zabezpečenie rovnakého prístupu pre všetkých používateľov.

Bezplatné KIS predstavovali najmä absenčné a prezenčné výpožičky vlastného KF, výpožičky špecifických dokumentov regionálneho charakteru, prístup k elektronickým katalógom a internetovému sídlu knižnice, bibliografické, faktografické, referenčné ústne a elektronické informácie, prístup k elektronickým zdrojom, informačné prípravy žiakov a študentov, inštruktážne informácie pre čitateľov k základom práce na PC a on-line katalógom, kultúrno-spoločenských podujatí a organizovanie výchovno-vzdelávacích (ďalej KVCČ).

HNK ďalej poskytovala medziknižničnú výpožičnú službu (ďalej MVS), reprografické služby, bibliograficko-informačnej službu, rešerše, prístup k výpočtovej technike a internetu, čo bolo splatňované podľa cenníka HNK.

KIS HNK poskytovala v automatizovanom systéme Tritius na všetkých úsekoch.

HNK poskytuje čitateľom **bezplatne** nasledovné služby:

na úseku práce s deťmi a mládežou do 15 rokov

- návštevu kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí,
- prístup na internet,

na všetkých úsekoch

- prístup k online katalógom HNK i ďalších knižníc,
- návštevu kultúrno-spoločenských a vzdelávacích aktivít,

na úseku odbornej literatúry

externé informačné zdroje: Vďaka nadviazanej spolupráci v roku 2021 s CVTI majú naši čitatelia prístup k viacerým zahraničným databázam vedeckých publikácií. EPI ponúka výber z diel vydavateľstva Eurokódex z rôznych oblastí práva v praktickej online podobe s fulltextových

vyhľadávaním. Obsahuje zákony, komentáre k zákonom a pod. Databáza je denne aktualizovaná, obsahuje viac ako 35 000 odborných odpovedí.

Plán merateľných ukazovateľov k 31.12.2023 čiastočne splňame. Plán sme prekročili v počte jednotiek knižničného fondu, v počte návštevníkov knižnice a v počte účastníkov na podujatiach. Čo sa týka registrovaných používateľov, na ich zvyšovaní systematicky pracujeme, čo sa aj odrazilo v zvýšení percenta počtu čitateľov z počtu obyvateľov mesta. Čo sa týka počtu podujatí, sústredili sme sa skôr na zvýšenie kvality a počet ich návštevníkov, čo sa odrazilo na ich náraste o 1 177 oproti plánu.

3.2.1 Výpožičky

V I. polroku 2023 HNK uskutočnila 116 438 výpožičiek, z toho bolo:

89 436	kníh,
26 587	výpožičiek periodík,
415	špeciálnych dokumentov

Počet výpožičiek v roku 2023, ako jeden zo základných ukazovateľov činnosti HNK, bol splnený na 77,63% z plánu na rok 2023. Celkovo bolo požičaných 116 438 dokumentov. V súlade s pokynmi k vedeniu štatistiky a činnosti knižníc sa výpožičky periodík nerozlišujú pre deti a mládež a pre dospelých, uvádzajú sa spolu. Rovnaké pravidlo platí aj pri výpožičkách špeciálnych dokumentov.

Výpožičky podľa druhu literatúry

	Počet	%
Odborná literatúra pre dospelých	26 497	22,76
Krásna literatúra pre dospelých	27 340	23,48
<i>Spolu výpožičky pre dospelých</i>	<i>53 837</i>	<i>46,24</i>
Odborná literatúra pre deti a mládež	8 353	7,17
Krásna literatúra pre deti a mládež	27 246	23,40
<i>Spolu pre deti a mládež</i>	<i>35 599</i>	<i>30,57</i>
Periodiká	26 587	22,83
Špeciálne dokumenty	415	0,36
Spolu výpožičky k 30. 6. 2023	116 438	100,00

Výpožičky podľa druhu literatúry v HNK k 31.12.2023

Z celkového počtu bolo 100 317 absenčných výpožičiek a 16 121 prezenčných výpožičiek.

Z celkového počtu 415 špeciálnych dokumentov si používatelia požičali 42 zvukových – audiovizuálnych dokumentov + 311 MP3 (zvukových kníh), ani jeden elektronický dokument vrátane digitálnych a 62 iných špeciálnych dokumentov

Zloženie výpožičiek podľa tematických skupín - porovnanie

Ukazovateľ	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2023	Porovnanie +/- (2022-2023)
Absenčné	80 495	100 317	+ 19 822
Prezenčné	20 356	16 121	-4 235
Spolu absenčné a prezenčné výpožičky	100 851	116 438	+15 587
Odborná literatúra – dospelí	26 451	26 497	+46
Krásna literatúra (beletria) – dospelí	25 657	27 340	+1 683
Periodiká – dospelí	19 519	25 086	+5 567
Špeciálne dokumenty – dospelí	539	318	-221
Spolu výpožičky - dospelí	59 959	79 241	+ 19 282
% z celkového počtu výpožičiek - dospelí	71,56%	68,05 %	-3,51 %
Odborná literatúra pre deti a mládež do 15 rokov	8 978	8 353	-625
Krásna literatúra (beletria) pre deti a mládež do 15 rokov	17 951	27 246	+9 295
Periodiká pre deti a mládež do 15 rokov	1 654	1 501	-153
Špeciálne dokumenty pre deti a mládež do 15 rokov	102	97	-5
Spolu výpožičky pre deti a mládež do 15 rokov	28 685	37 197	+8 512
% z celkového počtu výpožičiek výpožičky pre deti a mládež do 15 rokov	28,44%	31,95 %	+3,51 %
Spolu výpožičky	100 851	116 438	+ 15 587

Veríme, že nákup v roku 2023, príspevok od nášho zriaďovateľa, ako aj možnosť zapojiť sa do projektu FPU, sa pozitívne odrazili vo výpožičkách pre dospelých, ale aj pre deti a mládež.

3.2.2 Zvukové knihy

HNK v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich v Levoči sprístupňovala zvukové knihy pre zrakovo znevýhodnených občanov i pre zdravotne znevýhodnených používateľov knižnice, ktoré v súboroch prijíma ako dočasné výpožičky. V roku 2023 sme zaregistrovali 35 používateľov slabozrakých a nevidiacich, ktorí si spolu s ostatnými zdravotne znevýhodnenými požičali u nás 346 zvukových kníh vo formáte MP3. Sme radi, že aj napriek nárastu dostupnosti audiokníh na internete si naši používatelia naďalej požičiavajú zvukové knihy vo formáte MP3.

3.2.3 Medziknižničná výpožičná služba a medzinárodná medziknižničná výpožičná služba

Odbornú literatúru, ktorá sa nenachádza v našom KF, sme zabezpečovali pre našich používateľov formou medziknižničnej výpožičnej služby a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (ďalej MVS, MMVS). Celkovo sme vybavili **161 požiadaviek**. Z uvedeného počtu sme zapožičali 4 dokumenty z nášho KF iným knižniciam.

Služba MVS a MMVS je plne závislá od požiadaviek používateľov.

3.2.4 Regionálne dokumenty a iné

K 31. 12. 2023 sme **vypožičali 979** regionálnych dokumentov.

Ukazovateľ	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2023	Porovnanie +/- (2022-2023)
Počet bibliograficko- informačnej služby (ďalej BIS)	756	807	+51
Faktografické informácie (ďalej FI)	4 642	4 215	-427
Zvukové knihy vo formáte MP3	240	346	+106
MVS, MMVS	149	161	+ 12
Záznam rešerší	37	36	-1
Počet záznamov rešerší	1 106	1 042	-64

Porovnanie BIS, FI,... za obdobie k 31.12.2022 ak 31.12.2023

Služba poskytujúca vypracovanie rešerší je závislá od dopytu zo strany čitateľov. Teší nás, že o službu stúpa napriek tomu, že je možné získavanie prostredníctvom internetu. Aj to svedčí o kvalite poskytovaných služieb v knižnici.

Sme radi, že sa nám zapisujú aj úplne noví čitatelia, ktorí nikdy knižnicu nenavštívili. Nie sú to už také čísla ako v minulosti, ale sami vieme, že knižnice a práca v nich sa mení. Náročnosť

práce pri výchovno – vzdelávacej činnosti a podujatiach sa zvyšuje a vypožičiavanie literatúry sa stabilizuje v trochu nižších číslach.

3.2.5 Internet

Služby internetu využilo za sledované obdobie 57 **používateľov**. V porovnaní s rokom 2022 evidujeme pokles, čo je prirodzene spôsobené tým, že dostupný a lacný internet majú už dnes používatelia prakticky neustále vo svojich mobilných telefónoch a tabletoch.

Počet návštevníkov **internetovej stránky HNK** bol v roku 2023 **28 244 návštevníkov**. V tomto prípade evidujeme v porovnaní s rokom 2022 výrazný nárast (+15 621) v danom ukazovateli. Ide o dôsledok lepšieho spracovávaní informácií na stránku a väčšieho obsahu, ktorý na webe zdieľame. V tomto smere budeme pokračovať aj naďalej.

Prostredníctvom e-mailovej služby sme **vybavili 4 538 e-mailov** a poskytli sme **3 458 telefonických informácií**.

CVTI SR je národným informačným centrom, ktoré má kľúčové postavenie v informačnej podpore vedy a výskumu na Slovensku. Vďaka spolupráci s centrom majú naši čitatelia prostredníctvom vzdialeného prístupu k viacerým zahraničným databázam vedeckých publikácií.

EPI ponúka výber z diel vydavateľstva Eurokódex z rôznych oblastí práva v praktickej online podobe s fulltextových vyhľadávaním. Obsahuje zákony, komentáre k zákonom, pripravované právne predpisy, vestníky, odborné články, rozhodnutia súdov, vzory zmlúv a podaní, príklady z praxe. Databáza je denne aktualizovaná, obsahuje viac ako 35 000 odborných odpovedí.

V databázach sa k 31.12.2023 uskutočnilo 60 vyhľadávaní so 329 stiahnutými článkami.

O využívaní on – line katalógu používateľmi k 31.12.2023 vypovedá nasledovná tabuľka.

Štatistika využívania online katalógu k 31. 12. 2023

Ročné štatistiky: Súhrnné štatistiky: 2023									
Domov / Štatistiky / Súhrnné štatistiky / 2023									
Mesiac	Vyhľadávanie			Prístupy			Štatistiky prihlásení		
	V knižnici	Mimo knižnice	Všetko	V knižnici	Mimo knižnice	Všetko	V knižnici	Mimo knižnice	Všetko
Január	55	8947	9002	19	2338	2357	2	237	239
Február	75	8516	8591	18	2417	2435	0	286	286
Marec	218	8493	8711	33	2256	2289	2	239	241
Apríl	51	6828	6879	21	1969	1990	0	379	379
Máj	16	6776	6792	9	1968	1977	0	253	253
Jún	56	8044	8100	34	2015	2049	2	200	202
Júl	79	8966	9045	15	2190	2205	0	242	242
August	161	9528	9689	34	2449	2483	0	289	289
September	117	8805	8922	34	2421	2455	3	395	398
Október	109	11189	11298	32	2965	2997	2	438	440
November	76	12125	12201	28	2965	2993	0	442	442
December	47	8188	8235	20	2291	2311	0	363	363
Súhrnne celkom	1060	106405	107465	297	28244	28541	11	3763	3774

3.2.6 Bibliobox

Bibliobox na vrátenie kníh je stálym prínosom pre našu knižnicu. V roku 2023 sa prostredníctvom biblioboxu **vrátilo 2 793 kníh** a **83 periodík**. Čitatelia hodnotia kladne možnosť vrátenia vypožičaných kníh kedykoľvek počas 24 hodín, 7 dní v týždni.

3.3 Registrovaní používatelia a návštevníci

Za rok 2023 sme zaregistrovali	2 777 používateľov,
Za rok 2023 navštívilo našu knižnicu:	73 045 návštevníkov,
z toho: fyzická návšteva dospelých:	22 467 návštevníkov,
detí a mládeže:	22 334 návštevníkov,
virtuálnych návštevníkov:	28 244 návštevníkov,
Návštevníci podujatí:	9 277 návštevníkov.

HNK poskytuje od decembra 2018 svoje služby používateľom pomocou automatizovaného knižničného systému Tritius (ďalej AKIS). On-line katalóg umožňuje používateľom knižnice využívať knižnicu aj bez osobnej návštevy.

Vzájomné prepojenie pracovísk knižnice umožňuje operatívne poskytovanie informácií o všetkých dokumentoch, ktoré máme k dispozícii.

Opätovne chceme poukázať na existenciu dvoch knižníc na území mesta Prievidza, ktoré plnia aj úlohu mestskej knižnice. Tým sa delia ukazovatele čitatelia, výpožičky medzi obe knižnice.

3.4 Bibliografická a informačná činnosť

Úsek regionálnej literatúry a bibliografie sa pri naplňaní koncepcie činnosti HNK v roku 2023 zamerlal na skvalitňovanie jednotlivých činností, najmä získavanie, sprístupňovanie a uchovávanie regionálnych informačných prameňov, budovanie automatizovanej databázy regionálnych informácií a zabezpečovanie tematických požiadaviek čitateľov. Osobné konzultácie boli vybavované každý deň, na počkanie a bez obmedzení. Samozrejmosťou bolo tiež nasmerovanie čitateľov aj na ďalšie zdroje, archívy či znalcov, s ktorými knižnica udržiava spoluprácu.

Na úseku regionálnej literatúry, nachádzajúcom sa na Košovskej ceste 9, momentálne pracuje Sandra Grocholová. Bibliografka aktívne spolupracovala so všetkými knižničnými úsekmi, na dennej báze najmä s úsekom spoločensko-vednej literatúry. Úsek bibliografie a regionálnej literatúry je súčasťou služieb čitateľom, a preto sa bibliografka aktívne zúčastňovala aj na výpožičnom procese, denne vybavovala požiadavky čitateľov, do čoho spadala registrácia čitateľov,

rezervácia a príprava kníh a periodík pre čitateľa, vyhotovovanie rešerší, vykonávanie bibliograficko-informačnej služby, poskytovanie faktografických informácií pomocou osobnej, telefonickej alebo mailovej komunikácie a iné.

Bibliografka sa počas roka podieľala aj na vytváraní, organizácii a následnej propagácii knižničných podujatí, akcií a súťaží.

V mesiaci marec sa zúčastnila a vypomáhala na celoslovenskom podujatí „Noc s Andersenom“ a v mesiaci jún na literárnej súťaži „Literárna jar Ondreja Čiliaka“, organizovanej Hornonitrianskou knižnicou.

V júni 2023 bibliografka pripravila podujatie „Pochopiť súčasnosť znamená poznať minulosť“, v rámci projektu „Svet ukrytý v náučných knihách“, financovaného Fondom na podporu umenia. Išlo o besedu s regionálnym historikom PhDr. Jánom Vingárikom, venovanú múzejníctvu a bádateľskej činnosti na hornej Nitre, rovnako tiež histórii nášho regiónu a mesta Prievidza. Prednáška bola určená pre žiakov 2. stupňa základných škôl a študentov stredných škôl. Konala sa dvakrát, dňa 02. 06. 2023.

V júni 2023, v rámci projektu „Svet ukrytý v náučných knihách“, spolupracovala aj na organizácii besedy „Telo je твоjim chrámom“, zameranej na zdravý životný štýl a dôležitosť pohybu pre ľudské telo. Beseda sa konala dvakrát, dňa 14. 06. 2023, a bola určená pre študentov stredných škôl a verejnosť.

V mesiacoch júl a august sa zúčastnila a vypomáhala pri realizácii podujatí pre deti - „Knižnica na starej ceste“ a „Knižnica na Severe“.

V októbri 2023 bibliografka pripravila podujatie „Cestovateľský špeciál“, v rámci projektu „Svet ukrytý v náučných knihách“, financovaného Fondom na podporu umenia. Host'om besedy bol cestovateľ Tomáš Kubuš, ktorý návštevníkom priblížil históriu a súčasnosť krajín legendárnej Hodvábnej cesty. Podujatie, určené pre žiakov 2. stupňa základných škôl a verejnosť, sa konalo dvakrát, dňa 13. 10. 2023.

V novembri 2023, v rámci projektu „Svet ukrytý v náučných knihách“, financovaného Fondom na podporu umenia, spolupracovala aj na príprave podujatia „Návrat k tradíciám“, zameraného na zdravé stravovanie a kváskovanie s food blogerkou Naty Žúrekovou Štefkovou. Workshop sa konal dvakrát, dňa 14. 11. 2023, a bol určený pre študentov stredných škôl a verejnosť.

V mesiaci december 2023 pripravila podujatie s názvom „Vianočné prekvapenie“, ktoré malo za úlohu zatriktívniť výpožičný proces čitateľom knižnice pred a počas vianočných sviatkov. Akcia sa konala od 06. 12. 2023 do 22. 12. 2023 na úseku literatúry pre dospelých čitateľov a na úseku spoločensko-vednej a regionálnej literatúry.

Bibliografka bola aktívna aj v online priestore. Na sociálnych sieťach knižnice propagovala regionálnu literatúru a kultúrne podujatia Hornonitrianskej knižnice. Podieľala sa tiež na tvorbe a uverejňovaní online súťaží pre čitateľov a návštevníkov knižnice.

V mesiaci apríl na sociálnych sieťach knižnice uverejnila niekoľko príspevkov, v ktorých sa mohli sledovatelia knižnice oboznámiť s prípravou tradičných veľkonočných jedál, typických pre hornonitriansky región.

V mesiacoch jún, júl a september na sociálnych sieťach knižnice bibliografka uverejnila krátke videá, približujúce populárne hornonitrianske povesti – „Povešť o Čiernej pani“, „Povešť o Pókyho dukátoch“ a „Povešť o Jančekovej skale“. K videám tiež pripravila krátke náučné texty, ktoré uverejnila na webovej stránke knižnice. V nich čitateľom priblížila historické udalosti a významné osobnosti, ktoré sa s danými povestami úzko spájajú.

3.4.1 Úsek regionálnej literatúry

Počas celého roku 2023 sa úsek sústredil na neustále monitorovanie života v regióne, uchovávanie a rozširovanie albumu výstrižkov, kontinuálne dopĺňanie knižného fondu a fondu regionalík a archiváciu viazaných aj neviazaných periodík. Jednou z najhlavnejších súčastí bibliografickej práce je evidencia regionálnych periodík a ich následná excerpčia v systéme Tritius. Tento systém momentálne eviduje 54 regionálnych periodík a databáza systému bola za rok 2023 rozšírená o 448 článkov.

V roku 2023 bolo na úseku regionálnej literatúry celkovo požičaných 1379 knižničných jednotiek, z toho bolo 487 periodík. Čitateľom bolo poskytnutých 20 rozsiahlych tematických požiadaviek a 4 rešerše.

Požiadavky na bibliograficko-informačnú činnosť za 2023:

- Tradičné nábytkárstvo na hornej Nitre
- Prestavba Bojnického zámku
- Tradičné jedlá hornej Nitry
- Hornonitrianske povesti a legendy
- Hotel Magura a jeho architektúra
- Karpatskí Nemci
- Presídľovanie obyvateľstva z obce Koš do obce Kanianka v 50. rokoch 20. storočia
- Lazy v okolí Valaskej Belej
- Folklórny súbor Malý Vtáčnik
- Kultúrny život mesta Prievidza a činnosť fotokružku pôsobiaceho pri ZK ROH v Prievidzi
- Židia v Prievidzi
- Transformácia hornej Nitry
- Medziobecná spolupráca - Združenie miest a obcí hornej Nitry
- Meštianske domy v Prievidzi
- Príroda okresu Prievidza
- Banská činnosť, útlm ťažby a rozvoj turizmu na hornej Nitre
- História hornej Nitry a okresu Prievidza v období socializmu
- Magdaléna Štrompachová
- Hrady, zámky a kaštiele na území Trenčianskeho samosprávneho kraja – ich súčasný stav, ochrana a využitie

- Dejiny Veľkej Čause
- Botanika na hornej Nitre

3.5 Kultúrno-výchovné podujatia (ďalej KVP)

Počet uskutočnených podujatí spolu:	339
Výchovno-vzdelávacie podujatia:	328, v tom 37 informačná výchova
Kultúrno-spoločenské podujatia	11

Ukazovateľ	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2023	+/- (2022- 2023)	Plán na rok 2023	% plnenia plánu
Počet podujatí	377	339	-38	370	91,62
Účastníci podujatí	12 424	9 277	-3 147	8 300	111,77

Porovnanie počtu podujatí a účastníkov rok 2022 a rok 2023, vrátane percentuálneho plnenia plánu

Veková skupina	Podujatia	Návštevníci
Deti a mládež do 15 rokov	261	7996
Dospelí	78	1281
Spolu	339	9277

Ukazovateľ	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2023	Porovnanie +/- (2022-2023)
Podujatia celkom	377	339	-38
z toho pre deti a mládež do 15 rokov	261	261	0

Porovnanie KVP za rok 2022 a rok 2023

V roku 2023 sme pokračovali v spolupráci so všetkými typmi škôl z mesta Prievidza. Pre všetky triedy MŠ, ZŠ, gymnázií a iných odborných stredných škôl vytvárame nové a vysoko kvalitné kultúrno – spoločenské a vzdelávacie podujatia.

Cena riaditeľky Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi ZA TVORIVÝ ČIN ROKA v oblasti knižnično – informačných služieb bola slávnostne udelená kolektívu HNK – detské oddelenie za nové, originálne podujatie „ Príbeh splnených prianí ". Adventný čas je obdobím, kedy každé jedno

dieťa sníva o darčeku, ktorý si bude môcť na Štedrý večer rozbaľiť. Žiaľ, nie každé dieťa má to šťastie prežiť radosť z vysnívaného darčeku. A keďže knižnica je miesto príbehov a splnených prianí, rozhodli sa pracovníci Úseku pre deti a mládež urobiť radosť deťom z Centra detského domova Prievidza. Príbeh splnených prianí a radosti v očiach sa stal skutočnosťou prostredníctvom predvianočnej zbierky kníh. Spoločne s darcami kníh a vďaka vydavateľstvu Bookmedia sa vyzbieralo viac ako 60 knižničných publikácií – medzi nimi beletria i náučná literatúra pre mladšie i staršie deti. Odovzdanie kníh sa uskutočnilo priamo v Centre v Handlovej a prebehlo v rámci zábavno – náučných podujatí pre všetky prítomné deti.

Radosť máme aj z novej spolupráce, ktorú sme nadviazali so Spojenou školou internátnou v Prievidzi a Špeciálnou materskou školou, ktoré sa venujú deťom s rôznymi stupňami zdravotného postihnutia. Niektoré deti nás navštevujú priamo v knižnici, iné navštevujeme priamo my u nich v škole. Okrem zábavno-náučných podujatí deťom poskytujeme aj výpožičky kníh.

Ďalšie aktivity HNK smerovali predovšetkým na propagáciu pôvodnej slovenskej krásnej a odbornej literatúry pre deti a mládež, pre študentov gymnázií, SŠ, odborných učilíšť, a pre dospelých vrátane seniorov.

Zameriavali sme sa na zoznamovanie verejnosti so slovenskými autormi prostredníctvom besied, výstav, interaktívnych stretnutí, prezentácií kníh, literárno-dramatických dopoludní, a v neposlednom rade súťaží - výtvarných a literárnych. Cieľom rovnako bolo pripomínať si regionálne osobnosti literárneho a kultúrneho života a prezentovať ich diela. Spoločne sme si približovali významné výročia, udalosti, medzinárodné a pamätné dni. Snažili sme sa poskytnúť návštevníkom široké spektrum podujatí a kvalitnej literatúry na plnohodnotné trávenie voľného času.

HNK plní úlohu v oblasti informačnej výchovy, čitateľskej a literárnej gramotnosti nielen našich čitateľov, ale aj širokej verejnosti.

Organizovanie kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí je jedna z dôležitých činností HNK. Neustále sa snažíme prilákať nových návštevníkov do knižnice, či už na odborne pripravené podujatia, alebo ako nových čitateľov.

V I. polroku 2023 sme sa zapájali do tradičných a cyklických podujatí, celoslovenských i medzinárodných podujatí, u ktorých sme zaznamenali záujem zo strany čitateľov a návštevníkov knižnice.

Kultúrno – výchovné podujatia sme si v koncepcii HNK PD na rok 2023 rozdelili podľa mesiacov v roku. Vo vyhodnotení k 31.12.2023 ponúkame ich stručný prehľad :

Stručný prehľad najzaujímavejších podujatí 2023 :

Hviezdoslavov Kubín

Školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín pre žiakov 1. stupňa ZŠ z Piaristickej spojenej školy Františka Hanáka v Prievidzi.

Dobrý deň a ďakujem!

Podujatie vychádza zo série kníh o Opici Škorici, ktoré sú zamerané na slušné správanie. Ako prechádzame jednotlivými knižnými príbehmi, spoločne s tým sa oboznamujeme nielen s pravidlami slušného správania, ale aj s pravidlami fungovania sveta okolo nás, podľa ktorých sa riadime napríklad v doprave. Vysvetlíme si, prečo sú pravidlá dôležité. Záverom podujatia je čítanie si dobrých správ, ako ľudia pomohli iným ľuďom a na základe tejto inšpirácie majú žiaci vymyslieť, čo dobré môžu spraviť oni ako kolektív pre svoju školu, alebo triedu.

Jarné prázdniny s labkami

Jarné prázdniny zaklopali na dvere. Tento rok sme si pre deti pripravili zaujímavý program. Do knižnice zavítali zvieratká z chovateľského krúžku Centra voľného času v Prievidzi a návštevou nás poctila aj prievidzská Mestská polícia s kynologickou ukážkou - ukážkou práce policajného psa.

Bodkované príbehy

Podujatie pre deti MŠ, ktoré s pomocou rozprávkových kníh a príbehov nájdu stratené bodky psíka Trojbody. Podujatie je spojené s prehliadkou knižnice.

Rozprávková pasovačka

Pasovanie za čitateľov v spoločnosti rozprávkových postáv, ktoré je pre deti nie len nezabudnuteľným zážitkom, ale zdôrazní im aj dôležitosť správneho zaobchádzania s knihami a predstaví deťom základné funkcie knižnice. Podujatie je spojené s členstvom na jeden rok zadarmo pre celý triedny kolektív.

Noc s Andersenom

Podujatie Noc s Andersenom, ktoré z jednej českej knižnice narástlo na takmer celosvetovú záležitosť, je jednou z našich obľúbených nocí v roku.

Aj tento rok 31.3.-1.4. ožili spletité uličky našej knižnice detským smiechom a radosťou. Celým večerom nás sprevádzal spisovateľ Július Belan, ktorého knihy a priateľské vystupovanie si okamžite získali srdcia nocujúcich detí. Prekvapením bola návšteva hasičov z OR HaZZ Prievidza s púťavou prehliadkou hasičského auta. Navštívili nás aj príslušníci MsP Prievidza spoločne s policajným psom. Deti sa dozvedeli dôležité a zaujímavé informácie nie len o psíkovi, ale aj o činnosti mestskej polície. V závere dňa sa deti ocitli zatvorené v úseku pre deti a mládež, odkiaľ sa museli dostať pomocou dôvtipu a na základe rôznych indícií. Okrem toho sa im podarilo rozlúštiť aj záhadu stratenej knihy, odhaliť jej zlodeja a získať rozprávkový poklad. Najväčšou odmenou za plnenie úloh počas celého večera bola rozprávka na dobrú noc od Júliusa Belana, ktorej dej tvorili zážitky z celého večera a hlavné postavy príbehu boli práve malí nocľazníci.

Čarovná pasovačka s Harrym Potterom

Pasovanie starších žiakov za čitateľov knižnice triediacim klobúkom s motivačným odporúčaním kníh.

Mám básničku na jazýčku

Na 16. ročníku recitačnej súťaže sa nám pochválili deti svojim talentom.

Po ročnej prestávke sme sa opäť zišli, mnohé deti dnes súťažiť prišli. Mám básničku na jazýčku - tak sa súťaž volá, zapojiť sa mohla každá materská škola. Básne a príbehy všetci predniesli krásne, meno víťaza nebolo úplne jasné.

Spoznaj svoju knižnicu – informačná výchova

Podujatie nabité zaujímavosťami a užitočnými informáciami zo života knižnice. Podujatie určené pre 2. stupeň ZŠ.

Vyhodnotenie Literárnej jari Ondrejaka Čiliaka 2023

Literárna súťaž, ktorú zastrešuje Hornonitrianska knižnica v Prievidzi už dvadsiaty rok, spoznala v piatok 16.6.2023 svojich víťazov. Tento deň však už tradične nepatrilo len vyhlasovaniu cien. Pre autorov bol pripravený program s cieľom podporiť ich literárne snahy. O 14:00 hodine sa finalistami zúčastnili besedy Ako vydať knihu, ktorú viedla Lenka Mondočková z vydavateľstva IKAR. Následne sa s tajomstvami, ako nájsť motiváciu a písať úspešné knihy, prišiel podeliť jeden z najúspešnejších slovenských autorov Jozef Banáš. O 17:00 hodine nasledovalo slávnostné vyhodnotenie víťazov. Súťažiacich prišla podporiť aj primátorka mesta Prievidza, Katarína Macháčková a slávnostný program doplnil svojim hudobným majstrovstvom Peter LIPA.

Otvorenie prázdnin s knižnicou a Včel'ou akadémiou

Včelárka Katarína Minichová z .oz. Včelia akadémia Prievidza zoznámila deti aj dospelých so životom a prednášku obohatila aj o pútane ukážky zo sveta včelárstva. Najviac deti upútal priehľadný úľ, v ktorom mohli pozorovať správanie a pohyb živých včiel.

Knižnica na „starej ceste a na Severe“

- Princezná Halabala – Divadielko Maťo
- Najdlhšie knižné domino
- Bodkované príbehy – súťaže pre najmenšie deti
- Výlet na Rokfort – súťaže pre staršie deti
- Skús šťastie v tombole
- Burza kníh
- Tvorivá dielnička
- Letná čítareň

Zabavili sme sa s Divadielkom Maťo, postavili sme knižné domino a zobli sme si z výborného občerstvenia. Nesmeli chýbať ani súťaže pre malých aj väčších čitateľov a bohatá tombola. Pre starších čitateľov bola pripravená letná čítareň s krížovkami a omaľ'ovánkami a burza kníh.

Klub hráčov

V spolupráci s vydavateľstvom Albi sa v našej knižnici uskutočnil prvý Klub hráčov spoločenských hier. Keďže sa stretol so záujmom a obľubou čitateľov aj širokej verejnosti, stal sa cyklickým podujatím, ktoré sa uskutočňuje pravidelne každú stredu o 15.00 hod.

Úsmevy na stránkach kníh – beseda Adolf Dudek

Úsmevy zo stránok kníh priniesol priamo k deťom na ZŠ Energetikov a ZŠ Malonecpalská autor, ilustrátor a veľký showman, Adolf Dudek, ktorý našu knižnicu navštívil už jedenásty raz.

Aj vďaka jeho veselej besede a neopakovateľnej energii deti dostali šancu zistiť, že kresliť vie naozaj každý a knihy sú zdrojom nie len poučenia, ale aj zábavy a smiechu.

Halloweenske zdobenie medovníčkov

V priestoroch knižnice sa uskutočnilo kreatívne popoludnie so strašidelnou atmosférou. Podujatie sa uskutočnilo v spolupráci s Ligou za duševné zdravie.

Posviet'me si na históriu Prievidze - lampiónový sprievod

O histórii sa dá, samozrejme, čítať zo zaujímavých kníh, ale úplne iný zážitok poskytne, ak ju môžeme zažiť takpovediac na vlastnej koži. Preto Hornonitrianska knižnica v Prievidzi počas decembra 2023 spolu s historikom Erikom Kližanom zorganizovala lampiónový sprievod, s ktorým sme sa vybrali do minulosti.

Úvod podujatia patrilo ohňovej show v podaní Sokoliarov Aquila z Bojníc, po ktorej sa sprievod vedený historikom Erikom Kližanom vydal spoznávať príbehy z histórie prievidzských budov priamo v teréne.

3.6 Propagácia, spolupráca

HNK v roku 2023 propagovala okrem podujatí, ktoré sama organizovala aj podujatia TSK. Všetky vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia boli organizované pod záštitou Trenčianskeho samosprávneho kraja pre registrovaných používateľov a širokú verejnosť, s hlavným cieľom získavania nových návštevníkov knižnice. Pri organizovaní sme **spolupracovali** so všetkými typmi školských a mimoškolských zariadení, s mestskými orgánmi a organizáciami, napr.: s Miestnym odborom Matice slovenskej v Prievidzi (ďalej MO MS), SZZP, s Regionálnym kultúrnym centrom v Prievidzi, s Hornonitrianskym múzeom v Prievidzi a s Centrom sociálnej pomoci Humanita v Prievidzi, DC Bôbar Prievidza, MY Hornonitrianske noviny - a inými.

Za účelom propagácie knižnice a besied organizovaných knižnicou sme pripravovali **výstavy kníh, plagáty, bibliografické letáky, pracovné listy a videá – upútavky na novinky z HNK, podujatia v on-line priestore.**

HNK na propagáciu svojej činnosti využíva vytvorenú stránku na sociálnej sieti Facebook, Instagram, TikTok, Youtube kanál, vlastnú internetovú stránku www.hnkp.sk, portál Infolib (www.infolib.sk) – internetový portál slovenských knihovníkov, bezplatnú registráciu podujatí na internetovej stránke mesta Prievidza (www.prievidza.sk), sociálnej sieti Facebook mesta Prievidza, (www.codnes.sk), ďalej regionálnu tlač, regionálnu televíziu, Slovenský rozhlas a TA SR.

Naše **podĎakovanie** patrí všetkým, ktorí nás sponzorovali, propagovali, darovali knihy – spisovatelia, jednotlivci a organizácie:

- Spolok slovenských knihovníkov a knižníc,

- Slovenská asociácia knižníc,
- Miestny odbor Matice slovenskej v Prievidzi,
- MEDEX Slovakia – perníková výroba,
- Vydavateľstvo Slovart,
- Vydavateľstvo Ikar
- Hornonitrianske bane Prievidza
Barrack - Bowling & Laser Game

Všetky prostriedky, či už finančné alebo materiálne, boli použité na podujatia pre našich návštevníkov, hlavne pre deti a mládež do 18 rokov.

Podujatia z projektov by sme nemohli uskutočniť **bez finančnej podpory hlavného partnera projektov Fondu na podporu umenia.**

Všetkým našim priaznivcom, sponzorom, ďakujeme za ich podporu!

3.6.1. Týždeň slovenských knižníc 2023

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi sa v termíne od 6. 3. – 12. 3. 2023 stala súčasťou celoslovenskej akcie venovanej Týždňu slovenských knižníc. Myšlienka čítania a predstavenia knižnice sa v tomto roku vydarila aj v našich priestoroch.

Začiatok Týždňa slovenských knižníc sme odštartovali privítaním štyridsiatky detí zo škôlky v Opatovciach nad Nitrou, ktoré sa zúčastnili interaktívneho podujatia **Bodkované príbehy**. Podujatie je primárne určené pre materské školy a deti pomocou rozprávkových kníh a príbehov nájdú stratené bodky psíka Trojbodky. Podujatie bolo spojené s prehliadkou knižnice.

Utorok sa niesol znamení dvoch podujatí. Milovníci detektívok sa s týmto obľúbeným žánrom často stretávajú už na prvom stupni ZŠ, kde sa do nich prvý raz s obľubou začínajú. Takou knihou je aj **Záhada knižnice na konci ulice** z pera Kristíny Baluchovej. Okrem pútavého príbehu s deťmi nahliadame v podujatí do rozdelenia a funkcií knižníc na Slovensku. Druhým podujatím bol **Z každej stránky troška** - podujatie nabité interaktívnymi knižnými odporúčaniami od celého spektra (najmä) slovenských autorov.

Streda priniesla pre deti z materskej školy zážitkové čítanie na motívy knihy **Leon Neón**. Podujatie s knihou deťom priblížilo špecifiká chameleóna a zdôrazní, že každý z nás je jedinečný. Na záver Leonovi Neónovi deti našli v útrobach knižnice skrytého kamaráta. Pokračovaním dňa bola beseda pre starších žiakov aj dospelých s **Michaelou Ellou Hajdukovou**, ktorá má na svojom konte veľké množstvo kníh s rôznou tematikou. Bližšie nám predstavila svoju tvorbu a prezradila, kde čerpá inšpiráciu pre svoje hrdinky v knihách. Svojim pútavým rozprávaním zaujala mladšie aj staršie ročníky.

V štvrtok sme sa zoznámili s **Múdrosťou našich predkov** na podujatí pre žiakov 1. stupňa ZŠ zameranom na interaktívne spoznávanie ľudovej slovesnosti, najmä prísloví, porekadiel a pranostík a ich základných znakov.

Pokračovali sme témou **Ľudové rozprávky**, podujatím pre žiakov 1. stupňa ZŠ zameranom na interaktívne spoznávanie ľudovej slovesnosti, najmä hádaniek, rozprávok a hier a ich základných znakov.

Záver týždňa patril opäť detičkám z materskej školy, ktorým sme opäť priblížili pomocou bodkovaných príbehov knižnicu aj svet rozprávkovej fantázie.

Počas celého Týždňa slovenských knižníc prebiehala v priestoroch knižnice burza kníh, akcie na členstvo zdarma na úseku pre deti a mládež a žrebovanie o členstvo zdarma pre dospelých čitateľov. Atraktívnym osviežením týždňa bol aj **swap rastlín**. Aktivitu čitatelia vítali a potešili sa z nových izbových a okrasných rastlín a mnohými na výmenu aj prispeli.

Počas týždňa bolo zaregistrovaných 84 čitateľov, z čoho 69 bezplatne. Úsek pre deti a mládež mal 50 bezplatných registrácií a zdarma bolo zaregistrovaných aj 19 dospelých, ktorí sa zúčastnili žrebovania o členstvo.

Na hlavných ôsmich podujatiach k Týždňu slovenských knižníc sa zúčastnilo spolu 196 detí a 48 dospelých.

Spolu sa vydalo 88 tlačí vrátane vymaľovanok, 30 bibliografických letákov, 50 záložiek, 70 letáčikov Info o Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi.

Sprievodných aktivít ako burza kníh, swap rastlín, či žrebovania o členstvo sa počas týždňa zúčastnilo ďalších 540 čitateľov. Vynaložená energia tak bola odmenená peknou účasťou a získali sme aj mnoho podnetov na aktivity počas Týždňa slovenských knižníc do ďalších rokov.

3.6.2 Obnovenie Literárneho klubu v Prievidzi

V prvom polroku 2023 sa podarilo obnoviť Literárny klub. Stretnutia literárne aktívnych ľudí sa konajú každý tretí utorok v mesiaci o 17.00, v priestoroch Hornonitrianskej knižnice na Záhradníckej 21.

Fungovanie literárnych klubov v Prievidzi má dlhú históriu. Prvý literárny klub vznikol v 70. rokoch pri Okresnej knižnici. V roku 1976 knižnica vydala aj prvý zborník poézie a prózy mladých autorov *Dýchanie*. Predstavil talentovaných autorov regiónu ako Daniel Hevier, Ondrej Čiliak, Jaroslav Schut, Dušan Schut, Miroslav Prachár a ďalších.

Následne činnosť literárneho klubu rozvíjal od roku 1996 Ondrej Čiliak, pod ktorého vedením sa vyformovala opäť nová generácia autorov ako Richard Miške, Diana Laslopová, Tono Mello, Vladena Teslíková, Pavol Remiaš, a ďalší úspešní autori z regiónu.

Neskôr sa mladí autori odčlenili od knižnice a stretávali sa pod hlavičkou Literárneho klubu Poet, ktorého činnosť pomaly upadla.

Snaha pokračovať v podpore talentovaných autorov vyústila v roku 2023 do obnovy stretnutí Literárneho klubu, opäť pod hlavičkou Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi.

4 Vyhodnotenie rozpočtu k 31. 12. 2023

4.1 Hospodárenie s prostriedkami rozpočtu

Hornonitrianska knižnica hospodári na základe prideleného transferu a vlastných príjmov. Rozpočtové prostriedky boli použité hospodárne na základné zabezpečenia plnenia úloh a zabezpečenia prevádzky organizácie.

Hospodárenie s prostriedkami rozpočtu

	Pôvodný rozpočet	Úprava +-	Upravený rozpočet	Poskytnutý transfer	Zúčtovaný transfer
a) Bežný transfer	471 769,00	0,00	471 769,00	453 921,17	453 921,17
c)Kapitál. transfer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	471 769,00	0,00	471 769,00	453 921,17	453 921,17

sumy sú uvádzané v EUR

4.1.1 Príjmy

Výkaz FIN 1-12

Príjmy	33 515,61
222 Nedaňové príjmy	1 943,80
223 Nedaňové príjmy	7 252,60
292 Z dobropisov	0,00
292 Iné	0,00
292 Vratky (preplatok zo ZP)	0,00
312 Tuzemské bežné granty a transfery (312.001)	13 634,39
320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	0,0
450 Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	10 684,82

Príjmy k 31. 12. 2023 v €

4.1.2 Výdavky

Výdavok	453 921,17
610 Mzdy	218 949,87
620 Poistné	82 225,73
630 Tovary a služby	126519,08

640 Transfery jednotlivcom a PO	26 226,49
710 Kapitálové výdavky	0,00

Tabuľka 1 Výdavky k 31. 12. 2023 v €

Osobné náklady v € **343 986,64**

Mzdové náklady 218 949,87

- mzdy 218 949,87

- dohody 0,00

Zákonné soc. poistenie 78 398,63

Ostatné soc. poistenie (DDS) 3 827,10

Zákonné soc. náklady 28 198,61

- tvorba SF 2 041,70

- odchodné 4 619,44

- náhrady DPN 1 546,81

- strava (55% nákladov) 6 404,48

Hodnotenie čerpania mzdových prostriedkov v € **220 496,68**

Tarifný plat 184 328,97

Osobné príplatky 13 078,02

Príplatky ostatné (za riadenie, za soboty) 3 336,88

Odmeny, jubilejné odmeny 18 206,00

Náhrady spolu 1 546,81

Zamestnanci

- Priemerný evidenčný stav 19,0

- Prepočítaný stav 17,7

Stav zamestnancov k 30.6.2023 19

Priemerná mzda 977,77 EUR

Dohody o vykonaní práce:

- boli uzavreté na výkon – technik požiarnej ochrany.

631 Cestovné náhrady v € **211,60**

Cestovné náhrady - tuzemské 211,60

Cestovné náhrady - zahraničné 0,00

632 Energie, voda a komunikácie v €	38 064,83
Energie	34 193,19
Vodné, stočné	1 608,63
Poštové a telekomunikačné služby	2 263,01
633 Materiál v €	72 851,39
Výpočtová technika	4 316,24
Prevádzkové stroje, prístroje, softvér	0,00
Všeobecný materiál	12 112,85
Knihy, periodiká	50 666,71
Reprezentačné	561,39
Interiérové vybavenie	5 194,20
634 Dopravné v €	517,72
Palivo, mazivá, ...	517,72
Servis, údržba, opravy ...	0,00
Karty, známky, poplatky	0,00
635 Rutinná a štandardná údržba v €	16 061,84
Rutinná a štandardná údržba budov, ...	15 795,24
Rutinná a štandardná údržba zariadení, ...	266,60
636 Nájomné za nájom v €	0,00
Nájomné za nájom budov, ...	0,00
Nájomné za nájom prevádzkových strojov, ...	0,00
637 Služby v €	17 902,63
Školenia, kurzy, semináre, ...	216,70
Všeobecné služby	13 316,32
Špeciálne služby	633,24
Rekreačný príspevok	1 186,60
Poplatky a odvody	88,80
Štúdie, expertízy, posudky	0,00
Konkurzy a súťaže	0,00

Dohody	0,00
Dane	2 460,97
Dane a poplatky v €	2 680,97
Daň z nehnuteľnosti	1 437,54
Poplatok za odpad	911,95
Koncesionárske poplatky	111,48
Poplatok SOZA	0,00
Členské (642)	220,00
Pohľadávky v €	3 583,99
Poskytnuté prevádzkové výdavky (314)-(391AÚ)	3 583,99
Ostatné pohľadávky (315AÚ)-(391AÚ)	0,00
Závázky v E	31 290,04
z toho:	
- krátkodobé záväzky	31 290,04
z toho:	
- dodávatelia (321)	3 733,36
- krátkodobé záväzky (mzdy, odvody, nezúčt.granty)	25 763,08
o iné záväzky (379AÚ)	74,80
o zamestnanci (331)	15 031,79
o zúčtovanie s orgánmi SP a ZP (336)	8 992,92
o ostatné priame dane (342)	1 663,57
Sociálny fond (bankový účet 221)	
Počiatočný stav	904,88
Tvorba	2 287,02
- Povinný príděl	2 287,02
- Úroky	0,00
Čerpanie	2 041,70
- Strava	2 041,70
Konečný stav	1 150,20

Závery u rozborov hospodárenia

Hospodársky výsledok k 31.12.2023 bol vo výške - 2 375,60 €.

Poskytnutý bežný transfer bol vo výške 453 921,17 €, zúčtovaný (*použitý*) transfer bol vo výške 453 921,17 €.

Spracovali:

Mgr. Marek Mittaš	riaditeľ
Mgr. Miroslava Melicherčíková	vedúca služieb
Ing. Adriana Langerová	metodik, spracovanie fondov
Jana Hanková	spracovanie fondov
Sandra Grocholová	bibliograf, regionálny knihovník
Pavol Baniar	IT technik
Jaroslava Čeklovská	ekonóm

Prílohy

Príloha č. 1 Náklady / Výnosy k 31. 12. 2023

Výnosy

Popis /číslo účtu a názov/	Suma v €
a) tržby za vlastné výkony a tovar	9 207,30
602 - Tržby z predaja služieb	9 207,30
648 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	0,00
g) 691 výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	453 921,17
692 - Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce, VÚC	7 589,94
- zúčtovanie kapitálového transferu zriaďovateľa	
693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR	17 122,12
694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR	36,00
- zúčtovanie kapitálového transferu zo ŠR	
697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	0,00
g) zúčtovanie rezerv, opravných položiek, časového rozlíšenia	0,00
653 - Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	0,00
Výnosy spolu:	487 876,53

Náklady

Popis /číslo účtu a názov/	Suma v €
a) spotrebované nákupy	104 691,09
501 - Spotreba materiálu	71 265,22
502 - Spotreba energie	33 425,87
- elektrická energia	6 739,45
- voda	358,29
- plyn	5 333,86
- tepelná energia	20 994,27
b) služby	39 276,22
511 - Opravy a udržiavanie	12 456,94
- oprava auta	370,70

- opravy ostatné	12 086,24
512 – Cestovné	269,59
513 - Náklady na reprezentáciu	561,29
518 - Ostatné služby	25 988,40
c) osobné náklady	335 826,18
521 - Mzdové náklady	222 931,83
- dohody	0,00
524 - Zákonné sociálne náklady	83 509,14
525 – Ostatné sociálne poistenie	0,00
527 - Zákonné sociálne náklady	28 198,61
- tvorba SF	2 324,46
- príspevok zamestnávateľa na stravu	11 980,50
- nemocenské dávky	1 546,81
- odchodné	4 619,44
- odstupné	7 727,40
528 Ostatné sociálne náklady	1 186,60
d) dane a poplatky	2 465,97
532 - Daň z nehnuteľností	1 437,54
538 - Ostatné dane a poplatky	1 028,43
e) odpisy, rezervy a opravné položky	7 659,18
551 – Odpisy DNM a DHM	7 659,18
- odpisy z vlastných zdrojov	
- odpisy z cudzích zdrojov	7 623,18
	36,00
553 - Tvorba ostatných rezerv	0,00
545 – Ostatné pokuty	18,58
548 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	220,21
f) finančné náklady	94,70
568 - Ostatné finančné náklady	94,70

SPOLU:	490 252,13
---------------	-------------------

Hospodársky výsledok za sledované účtovné obdobie je **- 2 375,60 €.**

Príloha č. 2 Merateľné ukazovatele k 31.12.2023

P.č-	Ukazovateľ	Plán na rok 2023	Skutočnosť k 31.6.2023	% plnenia
1	Počet registrovaných používateľov KIS	3 800	2 777	73%
2	Počet návštevníkov knižnice	53 000	73 045	138%
3	Počet jednotiek knižničného fondu	85 750	87 524	102%
4	Počet organizovaných komunitných aktivít knižníc	370	339	92%
5	Počet organizovaných komunitných aktivít knižnice (asi účastníkov)	8 100	9 277	145%
6	Počet predložených žiadostí do výziev dotačného systému	4	7	175%

Fotografie zo zaujímavých udalostí:

Knižka – bodkovaný príbeh

Dobrý nápad pre našu planétu

Beseda s Petrou Nagyovou Džerengovou

Otvorenie prázdnin s knižnicou a Včel'ou akadémiou

Knižnica na „Starej ceste“

Knižnica na „Severe“

Literárny klub

Jesenné tvorenie so zdravotne znevýhodnenými študentmi

Úsmevy na stránkach kníh – Adolf Dudek

Rozumiem ti! – Lena Riečanská

Podujatia v Spojenej škole internátnej

Halloweenske zdobenie medovníčkov

Živia ma slová – Braňo Jobus

Návrat k tradíciám – Naty Žúreková Štefková

O malých a veľkých vianočných darčekom

Klub hráčov

Posviet' me si na históriu Prievidze – lampiónový sprievod